

Tengsl Háskóla Íslands og Manitobaháskóla – Heimsókn til Nýja Íslands

Þjóðræknisþing 2017
Jón Atli Benediktsson, rektor Háskóla Íslands

1. Tengsl Háskóla Íslands og Manitobaháskóla

Samstarf Háskóla Íslands og Manitobaháskóla

- 1951: Staðan „Chair of Icelandic“ stofnuð við Manitobaháskóla
  - Má rekja til fyrsta þings Þjóðræknisfélagsins í Norður Ameríku (INL) sem haldið var í Winnipeg 1919
  - Hugmyndin féll í góðan jarðveg og naut stuðnings vestan hafs og austan, þ.m.t. hjá prófessorum við Háskóla Íslands
  - Fjáröfnun hófst fyrir alvöru á 5. áratug 20. aldar

Samstarf Háskóla Íslands og Manitobaháskóla (frh.)

- Stöðuhafar hafa allir verið menntaðir við Háskóla Íslands og þannig voru tengsl háskólanna umtalsverð frá upphafi
  - Finnbogi Guðmundsson (1924-2011) gegndi stöðunni 1951-1956
  - Haraldur Bessason (1931-2009) gegndi stöðunni 1956-1987
  - Kirsten Wolf gegndi stöðunni 1987-2001
  - Birna Bjarnadóttir gegndi stöðunni 2003-2015
  - Staðan Chair of Icelandic hefur verið ómönnuð frá 2015, Peter John Buchan veitir deildinni forstöðu til bráðabirgða

Formlegur samstarfssamningur

- 1951-1998: Tengsl háskólanna byggja einkum á gestafyrirlesurum og óformlegum kennara- og nemendaskiptum, auk samstarfs um bókaútgáfu
- 1998-1999: Undirbúningur að formlegra sambandi á milli háskólanna beggja. Forvígismenn, auk Haraldar Bessasonar:
  - David Arnason, prófessor og forstöðumaður íslenskudeildarinnar 2000-2006
  - Svavar Gestsson, aðalræðismaður í Winnipeg 1998-2000
  - Páll Skúlason, þáverandi rektor Háskóla Íslands
  - Emöke J. E. Szathmáry, þáverandi forseti Manitobaháskóla

Formlegur samstarfssamningur (frh.)

- 1999: Samstarfssamningur undirritaður 15. nóvember
  - Kveður á um kennara- og nemendaskipti
  - Útgáfumál
  - Samstarfsráðstefnu á 18-24 mánaða fresti, til skiptis á Íslandi og í Kanada
  - Ráðstefnan er í raun hornsteinn samstarfsins og er henni m.a. ætlað að varpa ljósi á samband Kanada og Íslands í sögu og samtíð
- 2002: Viðauki við samninginn undirritaður
  - Nánar kveðið á um einstök atriði, s.s. skólagjöld
- 2015: Annar viðauki við samninginn undirritaður
  - Nánar kveðið á um nemendamál

Samstarfsráðstefnur

- 2003 í Winnipeg – Í framlínu þekkingarsköpunar
- 2005 í Reykjavík – Menning og vísindi, skapandi samband
- 2006 í Winnipeg – Konur og þekking
- 2008 í Reykjavík – Maður, menning og náttúra í Kanada og á Íslandi
- 2010 í Winnipeg – Umbreytingar jarðar og menningar
- 2012 í Reykjavík – Uppruni (origins)
- Næsta ráðstefna verður haldin háskólaárið 2017-2018

2. Heimsókn til Kanada í júní 2017

**Frá fundi með Ian
Wishart, menntamála-
ráðherra Manitoba**

**Frá fundi með David
Barnard, rektor
Manitobaháskóla, í
júní sl.**

Íslenska bókasafnið við Manitóbaháskóla

17
JUNE
2017

The Icelandic Flag will be flown in front of City Hall and at Memorial Park

Come and Celebrate with us

JÓN SIGURÐSSON DAY IN MANITOBA

The Jón Sigurðsson Chapter IODE and The Icelandic Canadian Frón Invite you to attend Jón Sigurðsson Day Celebrations
Saturday, June 17, 2017

2:30 p.m.

Assemble at the Jón Sigurðsson Statue on the Manitoba Legislative Grounds
Sólskríkjan Choir and Samkór Reykjavíkur Choir will sing

3:00 p.m.

Wreath Laying Ceremony

Guest speaker: Dr. Jón Atli Benediktsson
President of the University of Iceland

4:00 p.m.

Gala Concert at the Winnipeg Art Gallery
Samkór Reykjavíkur Choir sings
Performance by Nuna (now)

FREE ADMISSION OPEN TO THE PUBLIC

THE CONCERT IS SPONSORED BY THE CONSULATE GENERAL OF ICELAND IN WINNIPEG

Hátíðarfyrirlestur á degi Jóns Sigurðssonar / Þjóðhátíðardegi Íslendinga 17. júní 2017

Samkór Reykjavíkur

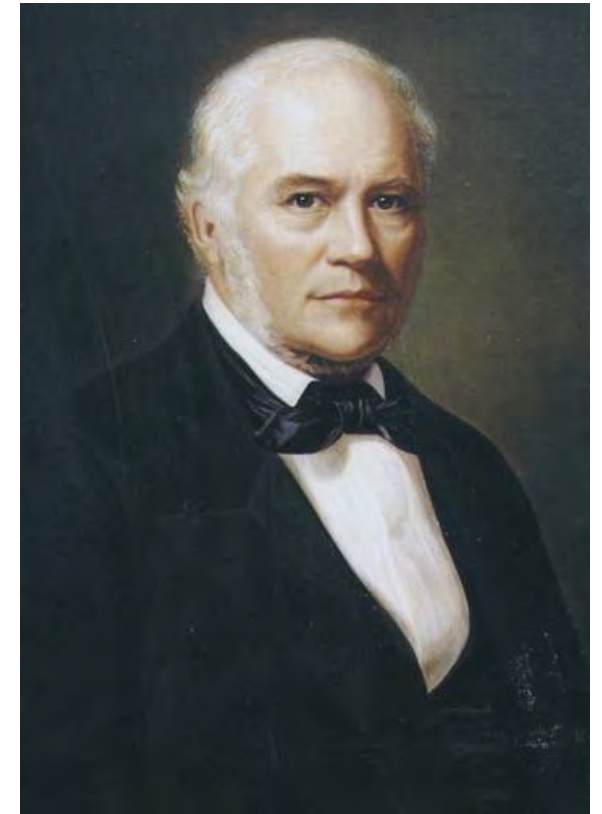

Hátíðarfyrirlestur

- Háskóli Íslands stofnaður á aldarafmæli Jóns Sigurðssonar 17. júní 1911
- Jón lagði ríka áherslu á mikilvægi menntunar sem tæki til að ryðja framförum braut og efla samvinnu þjóða
- Eitt fyrsta mál sem Jón lagði fram á hinu ný endurreista Alþingi 1845 var um stofnun þjóðskóla á Íslandi
- Ekkert mál „eins áriðandi og afdrifamikið fyrir Íslands velferð og viðreisn“, enda menntun alls staðar „talin aðalstofn allra framfara, andlegra og líkamlegra“

Hátíðarfyrirlestur (frh.)

- Flestar grunnstoðir landsins voru vanþróaðar: Alla vegi vantaði, verslun var í höndum erlendra kaupmanna og atvinnulíf var fábreytt og frumstætt
- Síðustu áratugir 19. aldar voru landsmönnum erfiðir: Kuldar, hafís og vaxandi fátækt
- Margir flúðu landið og fluttst til Ameríku í leit að betra lífi. Stærsti hópurinn settist að í Manitoba
- Háskóli Íslands settur á Alþingi 17. júní, 1911
- Í setningarræðu sinni lýsti fyrsti rektor skólans, Björn M. Olsen, þeirri sýn að með tíð og tíma yrði hinn nýji háskóli fullgildur borgari í hinu alþjóðlega „lýðveldi vísindanna“
- Í byrjun var aðalmarkmið Háskóla Íslands að mennta embættismenn fyrir hið unga ríki
- Smám saman óx skólanum fiskur um hrygg og er hann nú fullgildir rannsóknaháskóli á alþjóðlegan mælikvarða með 13.000 grunn- og framhaldsnema í öllum helstu fræðigreinum

Hátíðarfyrirlestur (frh.)

- Draumsýn Jóns Sigurðssonar hefur því ræst og skólinn hefur leikið lykilhlutverk í þeim gríðarlegu framförum sem átt hafa sér stað í íslensku samfélagi á síðustu áratugum
- Háskóli Íslands hefur frá upphafi brautskráð yfir 50.000 nemendur og hafa fáir háskólar heims haft jafn víðtæk áhrif á samfélagið sem þeir þjóna
- Jafnframt er Háskóli Íslands í sívaxandi mæli alþjóðlegur rannsóknaháskóli, í víðtæku samstarfi við sambærilegar stofnanir vestan hafs og austan
- Sterk staða Háskóla Íslands hefur verið staðfest í alþjóðlegum mælingum og frá aldarafmæli skólans árið 2011 hefur hann raðast meðal 300 bestu háskóla heims á hinum viðurkennda matslista *Times Higher Education*
- Skólinn er nú í 242. sæti listans og í 15. sæti meðal norrænna háskóla

Hátíðarfyrirlestur (frh.)

- Tengsl Háskóla Íslands við Íslensk-kanadíska samfélagið hafa verið margvísleg í gegnum tíðina og vakti stofnun hans mikla athygli vestra
- Heimskringla sumarið 1911: „Veglegasta minnismarkið sem Íslendingar hafa reist sér á aldarafmæli Jóns Sigurðssonar: Óhætt er að fullyrða, að Vestur-Íslendingar samgleðjast heimabjóð sinni með stofnun þessa háskóla, eins og þeir samgleðjast henni fyrir hvert það spor sem hún stígur til vaxandi menningar og þjóðarþroska.“
- Rúmri hálfri öld síðar, 1964, sýndu Vestur-Íslendingar hug sinn til Háskóla Íslands í verki þegar Grettir Eggertsson rafmagnsverkfræðingur afhenti skólanum hlutabréf í Eimskipafélagi Íslands að gjöf
- Bréfin voru arfleifð frá stofnun Eimskipafélagsins 1914, en fólk af íslensku bergi brotið í Kanada hafði lagt drjúgan skerf til félagsins

Hátíðarfyrirlestur (frh.)

- Í stofnskrá segir m.a. að sjóðurinn væri „stofnaður til minningar um alla þá Vestur-Íslendinga sem hlut áttu að stofnun Eimskipafélags Íslands“ og að tilgangur hans væri „að stuðla að velgengni Háskóla Íslands, svo og að styrkja efnilega stúdenta til náms við Háskólann“
- Háskólasjóður Eimskipafélags Íslands hefur reynst háskólanum ómetanlegur bakhjarl
  - Sjóðurinn lagði fram dýrmætt framlag til byggingar Háskólatorgs (vígt 2007)
  - Sjóðurinn fjármagnar doktorsstyrki og hefur styrkt 123 doktorsnema við Háskóla Íslands

3. Svipmyndir úr heimsókn til Kanada í júní 2017

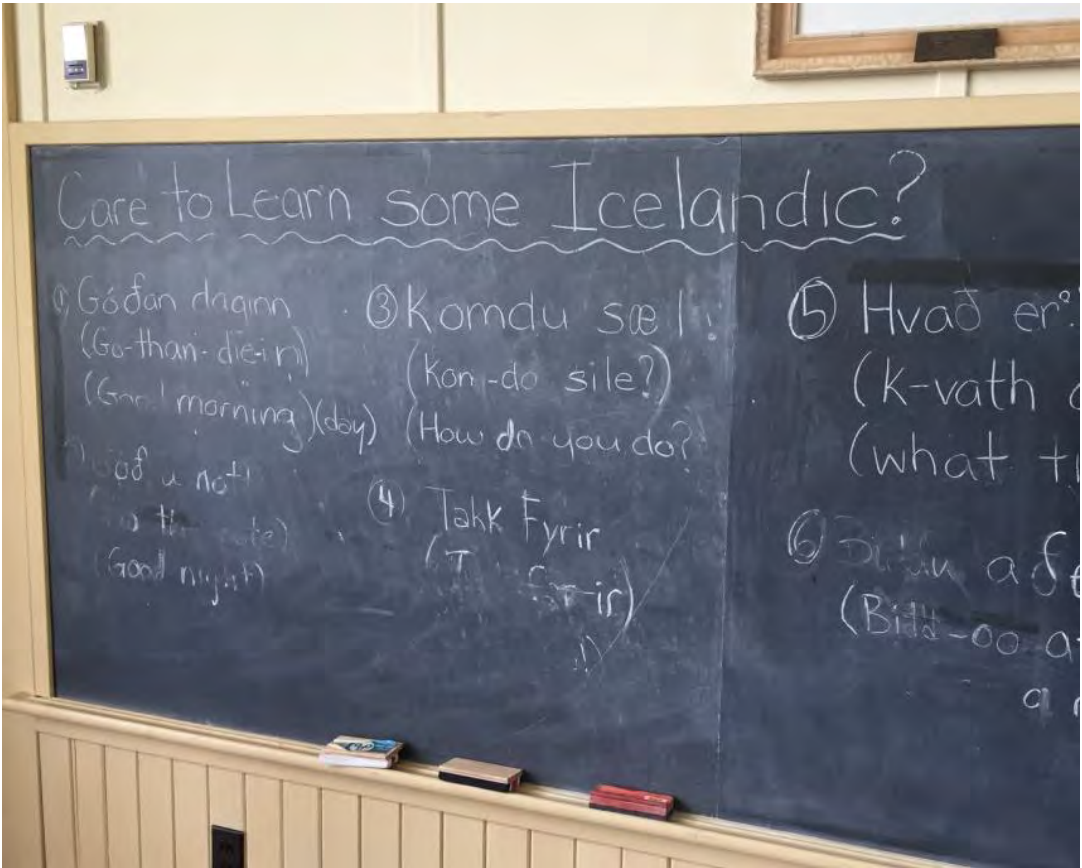

Hecla Island

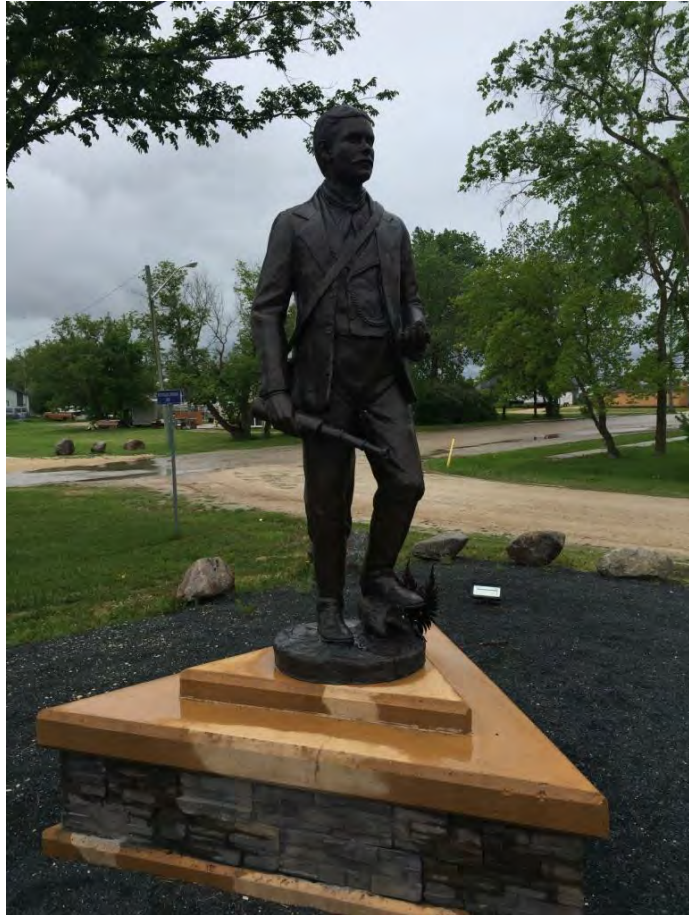
Hecla Island

Riverton

Riverton – Engimýri

Riverton – Víðivellir

Riverton

Gimli

Winnipeg – með Stefan Jonasson

Winnipeg - Friðarsafn

Mountain – North Dakota

Mountain – Íslenska kirkjan

Kirkjugarður

Við minnismarki Stefans G.

Frábærar móttökur

